

Obsah

Úvodem	9
Ivan Klimeš – Jan Wiendl	

Prolegomena

<i>Kde život náš je v půli se svou poutí. Poetika každodennosti v moderní literatuře</i>	19
Petr Málek	

Banalita zla, každodennost, malé dějiny a otevřené vyprávění	69
Jiří Holý – Hana Nichtburgerová	

Historici, čas a normalizace: sonda do proměn historické temporality	88
Kamil Činátl	

Sondy a analýzy

Listy na papíře duchovém... Obraz lidského života v obrozenské epistolární satíře	107
Václav Vaněk	

Masaryk lidem „jen trochu myslícím“. Každodennost a hilsneriáda	124
Luboš Merhaut	

Ironická idyla všedních dnů. K tvorbě Vojtěcha Rakouse	151
Daniel Vojtěch	

Inscenace každodennosti jako prostředek subverze v románech Bernarda Horsta (Příspěvek k reprezentacím každodennosti na přelomu let 1929–1930)	182
Lukáš Holeček	

- Pražská idyla uprostřed apokalypsy (Poznámky ke „kulhavému divadlu“ jako paradoxu každodennosti) 206
Vladimír Just
- „Aby režiséři nenosili nos nahoru“: Barrandovští komunisté a každodennost českého filmaře v padesátých letech 227
Petr Szczepanik
- „Výkyv každodenní / z propasti do propasti“. Téma každodennosti a jeho transformace ve vězeňské lyrice Jana Zahradníčka 250
Josef Vojvodík – Jan Wiendl
- „Málem a byl bych napsal datum“. Zdánlivé dějiny v Hančových *Událostech* 277
Michael Špirit
- Ticho pod lipami. Venkovské publikum padesátých a šedesátých let 291
Lucie Česálková
- Jak učinit všednost zajímavou?“ Ztvárňování každodennosti v české próze šedesátých let 313
Petr Mareš
- Každodenní chůze jako vědecká metoda: Cesta na jih v čase normalizace 326
Libuše Heczková – Kateřina Svatoňová
- Píseň našeho žití* – inscenovaná normalizační každodennost (nejen) pod taktovkou Vítězslava Ržounka 336
Julie Kočí
- „Někdy se život nevyvede.“ Současnost a každodennost v inscenacích znormalizované první scény 363
Barbara Topolová
- „Duní vlak metrem v ránu teplém“: Pár poznámek k absenci obrazů každodennosti v české popkultuře normalizační éry 384
Petr A. Bílek

Jmenný rejstřík

423

Resumé / Summary

435

... v rámci ... iniriční ce ma ... (PřVA Praha 2003) ná ... Historie příspodědního svazku ... řady ... představují formativní ... nejen jako historický a po ... jako filozofický a estetický model, rozvíjející určité ... a formulující konkrétní východiska v kulturním a umě ... řady chápan jako do značné ... společnosti, jehož příslušníky spojuje celý řada fenoménů ... výchova. Válka, střední téma druhého svazku, ... extrémní situace, v níž státy upravují pravidla dosavad ... občany a silně jím zasahují do života, ovlivňují jej. Zvláště ... 20. století měly charakter totální války s potro ... epochu a připravit půdu pro nástup epochy nové. Revolu ... je chápána jako dějinný zlom (či paradigmatická pro ... ve vývoji společnosti a uměleckých struktur; přichází mj. s otázkou ... a má stejně jako válka rozsah situacní.

V centru svého zkoumání každodennosti se ocitají zejména sociokulturní hlediska, důkladně propojená s analýzami konkrétních uměleckých či umělecko-historických vztahů. Témata každodennosti, všednosti, nabyla ve světle současných debat o konfliktech (náboženské, válečné, politické, právní povahy nové akuzálnosti. Společným jmenovatelem kapitol této knihy proto jsou právě reflexe paradoxu vyplývajícího ze střetu mezi různorodými uměleckými zpracováními projevů každodennosti (všednosti, „obyčejného života“ jako projevu reálného životaběhu, nebo naopak jako ideální představy/sněhové s tímto „každodenním“ životě v nezvyklé, mezní situaci) a jejich estetizace/konstrukci/napínáním/vytěsněním podněty a skutečností vyplývajících z různorodých konfliktních situací (společensko-politické, umělecko-estetické aj. povahy). Právě v konfliktu a povaze střetu různorodých projevů každodennosti s určitou vyhrazenou formou totalitního principu (jak v ovšem umělecky vyjádřených nárocích a postojech, tak ve sféře politických a kulturních praktik) je tedy založeno směřování jednotlivých příspěvků. Odkazují také však o to, aby zde „každodennost“ jako téma